

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► B UREDBA(ES) št. 715/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 13. julija 2009
o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES)
št. 1775/2005
(Besedilo velja za EGP)
 (UL L 211, 14.8.2009, str. 36)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Sklep Komisije 2010/685/EU z dne 10. novembra 2010	L 293	67	11.11.2010
► <u>M2</u>	Sklep Komisije 2012/490/EU z dne 24. avgusta 2012	L 231	16	28.8.2012
► <u>M3</u>	Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013	L 115	39	25.4.2013
► <u>M4</u>	Sklep Komisije (EU) 2015/715 z dne 30. aprila 2015	L 114	9	5.5.2015
► <u>M5</u>	Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018	L 328	1	21.12.2018

popravljena z:

- C1 Popravek, UL L 229, 1.9.2009, str. 29 (715/2009)
- C2 Popravek, UL L 309, 24.11.2009, str. 87 (715/2009)

UREDBA (ES) št. 715/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. julija 2009

o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005

(Besedilo velja za EGP)

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

Namen te uredbe je:

- (a) določiti nediskriminatorna pravila o pogojih za dostop do prenosnih sistemov za zemeljski plin ob upoštevanju posebnosti nacionalnih in regionalnih trgov z namenom zagotovitve pravilnega delovanja notranjega trga s plinom;
- (b) določiti nediskriminatorna pravila o pogojih za dostop do obratov UZP in skladišč ob upoštevanju posebnosti nacionalnih in regionalnih trgov; ter
- (c) spodbujati nastanek dobro delujočega in preglednega veleprodajnega trga z visoko stopnjo zanesljivosti oskrbe s plinom in zagotavljanje mehanizme za uskladitev pravil za dostop do omrežja za čezmejno izmenjavo plina.

Cilji iz prvega pododstavka vključujejo določitev usklajenih načel za tarife za dostop do omrežja, vendar ne do skladišč, ali metodologij za njihov izračun, zagotovitev storitev za dostop tretjih strani, določitev usklajenih načel za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, določitev zahtev po preglednosti, določitev pravil glede izravnave in obračunavanje odstopanj ter spodbujanje trgovanja z zmogljivostmi.

Ta uredba se z izjemo člena 19(4) uporablja samo za skladišča iz člena 33(3) ali (4) Direktive 2009/73/ES.

Države članice lahko za namene izvajanja ene ali več nalog, navadno dodeljenih operaterju prenosnega sistema, v skladu z Direktivo 2009/3/ES ustanovijo subjekt ali telo, za katero se uporabljajo zahteve iz te uredbe. Za omenjeni subjekt ali telo veljata certificiranje v skladu s členom 3 te uredbe in imenovanje v skladu s členom 10 Direktive 2009/73/ES.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 1. „prenos“ pomeni prenos zemeljskega plina po omrežju, ki v glavnem zajema visokotlačne plinovode, z namenom dostave odjemalcem, vendar ne po pridobivalnem plinovodnem omrežju in ne po delu visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo predvsem za lokalno distribucijo zemeljskega plina, in ne vključuje dobave;

▼ B

2. „pogodba o prenosu“ pomeni pogodbo, ki jo je operater prenosnega sistema sklenil z uporabnikom omrežja z namenom izvajati prenos;
3. „zmogljivost“ pomeni največji možni pretok, izražen v normalnih kubičnih metrih na časovno enoto ali energijskih enotah na časovno enoto, do katerega je upravičen uporabnik omrežja v skladu z določbami pogodbe o prenosu;
4. „neizkoriščena zmogljivost“ pomeni zagotovljeno zmogljivost, ki jo je uporabnik omrežja sicer pridobil v okviru pogodbe o prenosu, vendar je ni napovedal do poteka roka, določenega s pogodbo;
5. „upravljanje prezasedenosti“ pomeni upravljanje portfelja zmogljivosti operaterja prenosnega sistema z namenom doseči optimalno in najučinkovitejšo uporabo tehnične zmogljivosti ter pravočasno odkrivanje prezasedenosti in zasičenosti v prihodnosti;
6. „sekundarni trg“ pomeni trg zmogljivosti, s katerimi se trguje drugače kot na primarnem trgu;
7. „napoved“ pomeni predhodno poročanje uporabnika omrežja operaterju prenosnega sistema o dejanskem pretoku, s katerim uporabnik omrežja želi oddajati plin v sistem ali ga odjemati iz njega;
8. „popravljen napoved“ pomeni naknadno sporočeno popravljeno napoved;
9. „celovitost sistema“ pomeni kakršno koli stanje v zvezi s prenosnim omrežjem, vključno s potrebnimi prenosnimi objekti in napravami, v katerih ostaneta tlak in kakovost zemeljskega plina znotraj minimalnih in maksimalnih meja, ki jih določi operater prenosnega sistema, tako da je s tehničnega stališča zagotovljen prenos zemeljskega plina;
10. „obdobje izravnave odstopanj“ pomeni obdobje, v katerem mora vsak uporabnik omrežja v skladu s pogodbo o prenosu ali kodeksom omrežja izravnati odjem neke količine zemeljskega plina, izražene v energijskih enotah, z oddajo enake količine zemeljskega plina v prenosno omrežje;
11. „uporabnik omrežja“ pomeni odjemalca ali potencialnega odjemalca pri operaterju prenosnega sistema in same operaterje prenosnega sistema, v kolikor je to potrebno, da opravljajo svoje naloge v zvezi s prenosom;
12. „prekinljive storitve“ pomenijo storitve, ki jih v zvezi s prekinljivo zmogljivostjo ponuja operater prenosnega sistema;
13. „prekinljiva zmogljivost“ pomeni prenosno zmogljivost plina, ki jo operater prenosnega sistema lahko prekine v skladu s pogoji, določenimi v pogodbi o prenosu;
14. „dolgoročne storitve“ pomenijo storitve, ki jih operater prenosnega sistema ponuja za obdobje enega leta ali več;
15. „kratgoročne storitve“ pomenijo storitve, ki jih operater prenosnega sistema ponuja za manj kot eno leto;
16. „zagotovljena zmogljivost“ pomeni prenosno zmogljivost plina, za katero operater prenosnega sistema s pogodbo jamči, da se ne prekinja;

▼B

17. „zagotovljene storitve“ pomenijo storitve, ki jih v zvezi z zagotovljeno zmogljivostjo ponuja operater prenosnega sistema;
18. „tehnična zmogljivost“ pomeni največjo zagotovljeno zmogljivost, ki jo operater prenosnega sistema lahko ponudi uporabnikom omrežja, pri čemer upošteva celovitost sistema in obratovne zahteve prenosnega omrežja;
19. „pogodbena zmogljivost“ pomeni zmogljivost, ki jo je operater prenosnega sistema v skladu s pogodbo o prenosu dodelil uporabniku omrežja v tem trenutku;
20. „razpoložljiva zmogljivost“ pomeni tisti del tehnične zmogljivosti, ki ni dodeljena in je v tem trenutku še vedno na razpolago v sistemu;
21. „pogodbena prezasedenost“ pomeni stanje, v katerem povpraševanje po zagotovljeni zmogljivosti presega tehnično zmogljivost;
22. „primarni trg“ pomeni trg, na katerem operater prenosnega sistema trguje neposredno z zmogljivostjo;
23. „fizična prezasedenost“ pomeni stanje, v katerem povpraševanje po dejanskih dobavah presega tehnično zmogljivost v nekem trenutku;
24. „zmogljivost obrata za UZP“ pomeni zmogljivost terminala za UZP za utekočinjanje zemeljskega plina ali uvoz, raztovarjanje, sistemske storitve, prehodna skladišča in ponovno uplinjanje UZP;
25. „prostor“ pomeni prostornino plina, ki jo uporabnik skladišča lahko uporabi za skladiščenje plina;
26. „zmogljivost odjema“ pomeni stopnjo, po kateri lahko uporabnik skladišča odjema plin iz objekta za skladiščenje;
27. „zmogljivost oddaje“ pomeni stopnjo, po kateri lahko uporabnik skladišča oddaja plin v objekt za skladiščenje;
28. „zmogljivost skladišča“ pomeni kakršno koli kombinacijo prostora, zmogljivosti oddaje in zmogljivosti odjema.

2. Brez poseganja v opredelitve pojmov iz odstavka 1 tega člena se uporabljajo tudi ustrezne opredelitve iz člena 2 Direktive 2009/73/ES, razen opredelitve pojma „prenos“ iz točke 3 navedenega člena.

Opredelitve v točkah 3 do 23 iz odstavka 1 tega člena glede prenosa se uporabljajo po analogiji za skladišča in obrate za UZP.

*Člen 3***Certificiranje operaterjev prenosnih sistemov**

1. Komisija preuči vsako obvestilo o odločitvi o certificiranju operaterja prenosnega sistema v skladu s členom 10(6) Direktive 2009/73/ES takoj, ko ga prejme. Komisija v dveh mesecih po prejemu takšnega obvestila zadevnemu nacionalnemu regulativnemu organu izda mnenje glede skladnosti s členom 10(2) ali členom 11 ter členom 9 Direktive 2009/73/ES.

Komisija lahko pri pripravi mnenja iz prvega pododstavka od Agencije zahteva, da poda svoje mnenje o odločitvi nacionalnega regulativnega organa o certifikaciji. V tem primeru se dvomesečni rok iz prvega pododstavka podaljša za nadaljnja dva meseca.

▼B

Če Komisija v roku iz prvega ali drugega pododstavka ne izda mnenja, se šteje, da odločitvi regulativnega organa ne nasprotuje.

2. V dveh mesecih po prejetju mnenja Komisije nacionalni regulativni organ sprejme končno odločitev o certificiranju operaterja prenosnega sistema, pri čemer v čim večji meri upošteva mnenje Komisije. Odločitev regulativnega organa in mnenje Komisije se objavita skupaj.

3. Regulativni organi in/ali Komisija lahko v kateri koli fazi postopka od operaterja prenosnega sistema in/ali podjetja, ki opravlja katero koli dejavnost proizvodnje ali dobave, zahtevajo vse informacije, ki jih potrebujejo za izpolnjevanje svojih nalog iz tega člena.

4. Regulativni organi in Komisija poskrbijo za zaupnost poslovno občutljivih informacij.

5. Komisija lahko sprejme smernice, v katerih je podrobno določen postopek za uporabo odstavkov 1 in 2 tega člena. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).

6. Če Komisija prejme obvestilo o certificiranju operaterja prenosnega sistema v skladu s členom 9(10) Direktive 2009/73/ES, sprejme odločitev o certificiranju. Regulativni organ ravna v skladu z odločitvijo Komisije.

*Člen 4***Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za plin**

Vsi operaterji prenosnih sistemov sodelujejo na ravni Skupnosti prek ENTSO za plin, da bi spodbudili dokončno oblikovanje in delovanje notranjega trga za zemeljski plin in čezmejne trgovine ter zagotovili optimalno upravljanje, usklajeno delovanje in dober tehnični razvoj omrežja za prenos zemeljskega plina.

*Člen 5***Ustanovitev ENTSO za plin**

1. Operaterji prenosnih sistemov za plin do 3. marca 2011 predložijo Komisiji in Agenciji osnutek statuta bodoče ENTSO za plin, seznam članov in osnutek poslovnika, vključno s pravilnikom za posvetovanje z drugimi zainteresiranimi stranmi.

2. V dveh mesecih po prejetju Agencija po uradnem posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo vse zainteresirane strani, zlasti uporabnike sistema, vključno z odjemalci, Komisiji predloži mnenje o osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika.

▼B

3. Komisija poda mnenje o osnutku statuta, seznamu članov in osnutku poslovnika, ob upoštevanju mnenja Agencije iz odstavka 2 in v treh mesecih po prejemu mnenja Agencije.
4. Operaterji prenosnih sistemov v treh mesecih po prejemu mnenja Komisije ustanovijo ENTSO za plin, sprejmejo statut in poslovnik ter ju objavijo.

*Člen 6***Oblikovanje kodeksov omrežij**

1. Komisija po posvetovanju z Agencijo, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi pripravi letni seznam prednostnih nalog, v katerem so navedena področja iz člena 8(6), ki jih je treba vključiti v oblikovanje kodeksov omrežij.
2. Komisija od Agencije zahteva, da v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, predloži nezavezujočo okvirno smernico (okvirna smernica), v kateri so v skladu s členom 8(7) določena jasna in objektivna načela za pripravo kodeksov omrežij za področja iz prednostnega seznama. Vsaka okvirna smernica prispeva k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga. Komisija lahko ta rok na utemeljeno zahtevo Agencije podaljša.
3. Agencija se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o okvirni smernici na odprt in pregleden način formalno posvetuje z ENTSO za plin in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi.
4. Če Komisija meni, da okvirna smernica ne prispeva k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in uspešnemu delovanju trga, lahko od Agencije zahteva, da okvirno smernico v razumnem roku ponovno pregleda in predloži Komisiji.
5. Če Agencija v roku, ki ga določi Komisija na podlagi odstavkov 2 ali 4, okvirne smernice ne predloži ali je ne predloži ponovno, zadevno okvirno smernico pripravi Komisija.
6. Komisija od ENTSO za plin zahteva, da v razumnem roku, ki ni daljši od 12 mesecev, Agenciji predloži kodeks omrežja, ki je v skladu z ustrežno okvirno smernico.
7. Agencija pošlje ENTSO za plin utemeljeno mnenje o kodeksu omrežja v treh mesecih po njegovem prejemu, v tem roku pa se lahko Agencija uradno posvetuje z ustreznimi zainteresiranimi stranmi.
8. ENTSO za plin lahko kodeks omrežja spremeni v skladu z mnenjem Agencije in ga ponovno predloži Agenciji.
9. Ko se Agencija prepriča, da je kodeks omrežja v skladu z ustrežno okvirno smernico, ga predloži Komisiji in ga lahko priporoči v sprejetje v razumnem roku. Če Komisija navedenega kodeksa omrežja ne sprejme, navede razloge za to.

▼B

10. Če ENTSO za plin kodeksa omrežja ne pripravi v roku, ki ga določi Komisija v skladu z odstavkom 6, lahko Komisija od Agencije zahteva, da pripravi osnutek kodeksa omrežja na podlagi ustrezne okvirne smernice. Agencija se lahko med pripravo osnutka kodeksa omrežja v skladu s tem odstavkom še dodatno posvetuje. Agencija osnutek kodeksa omrežja, pripravljen na podlagi tega odstavka, predloži Komisiji in ga lahko priporoči v sprejetje.

11. Komisija lahko na lastno pobudo, če ENTSO za plin ni pripravila kodeksa omrežja ali če Agencija ni pripravila osnutka kodeksa omrežja iz odstavka 10 tega člena ali na priporočilo Agencije po odstavku 9 tega člena sprejme enega ali več kodeksov omrežja za področja, naštetih v členu 8(6).

Če Komisija predlaga sprejetje kodeksa omrežja na lastno pobudo, se v roku, ki ni krajši od dveh mesecev, o osnutku kodeksa omrežja posvetuje z Agencijo, ENTSO za plin in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).

12. Ta člen ne posega v pravico Komisije, da sprejema in spreminja smernice iz člena 23.

*Člen 7***Spremembe kodeksov omrežij**

1. Osnutek sprememb kodeksov omrežij, sprejetih v skladu s členom 6, lahko Agenciji predlagajo osebe, pri katerih obstaja verjetnost interesa za zadevni kodeks omrežja, vključno z ENTSO za plin, operaterji prenosnih sistemov, uporabniki omrežja in odjemalci. Agencija lahko predlaga spremembe tudi na lastno pobudo.

2. Agencija se posvetuje z vsemi zainteresiranimi stranmi v skladu s členom 10 Uredbe (ES) št. 713/2009. Po končanem postopku lahko Agencija Komisiji predloži utemeljene predloge sprememb s pojasnilom o tem, kako so ti predlogi skladni s cilji kodeksov omrežij iz člena 6(2) te uredbe.

3. Komisija lahko ob upoštevanju predlogov Agencije sprejme spremembe kodeksov omrežij, sprejetih v skladu s členom 6. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).

▼B

4. Obravnava predlogov sprememb v skladu s postopkom iz člena 28(2) je omejena na obravnavo vidikov v zvezi s predlaganimi spremembami. Te predlagane spremembe ne posegajo v druge spremembe, ki jih lahko predlaga Komisija.

*Člen 8***Naloge ENTSO za plin**

1. ENTSO za plin na zahtevo Komisije v skladu s členom 6(6) oblikuje kodekse omrežij za področja iz odstavka 6 tega člena.

2. ENTSO za plin lahko oblikuje kodekse omrežij za področja iz odstavka 6, da bi dosegli cilje, določene v členu 4, če se ti kodeksi ne nanašajo na področja, za katera je Komisija nanjo naslovila zahtevo. Ti kodeksi omrežij se predložijo v mnenje Agenciji. ENTSO za plin to mnenje ustrezno upošteva.

3. ENTSO za plin sprejme:

(a) skupne instrumente za upravljanje omrežij, da se zagotovi uskladitev upravljanja omrežij v običajnih in izrednih razmerah, vključno s skupno lestvico za razvrščanje incidentov, in načrte raziskav;

(b) nezavezujoč 10-letni razvojni načrt omrežja za celotno Skupnost (razvojni načrt omrežja za Skupnost), vključno z napovedjo glede zadostnosti evropske ponudbe, in sicer vsako drugo leto;

(c) priporočila za usklajevanje tehničnega sodelovanja med operaterji prenosnih sistemov Skupnosti in tretjih držav;

(d) letni delovni program;

(e) letno poročilo;

(f) letno zimsko in poletno napoved glede ponudbe.

4. V napovedi glede zadostnosti evropske ponudbe iz točke (b) odstavka 3 je zajeta skupna zadostnost plinskega sistema glede tekočega in napovedanega povpraševanja po plinu v naslednjih petih letih in v obdobju med petimi in desetimi leti po datumu te napovedi. Napoved glede zadostnosti evropske ponudbe temelji na nacionalnih napovedih glede ponudbe, ki jih pripravijo posamezni operaterji prenosnih sistemov.

5. Letni delovni program iz točke (d) odstavka 3 vsebuje seznam in opis kodeksov omrežij, ki jih je treba pripraviti, načrt usklajevanja za obratovanje omrežja, dejavnosti raziskav in razvoja, ki jih je treba izvesti v zadevnem letu, in okvirni časovni razpored.

6. Kodeksi omrežij iz odstavkov 1 in 2 urejajo naslednja področja, pri čemer se po potrebi upoštevajo regionalne posebnosti:

(a) pravila glede varnosti in zanesljivosti omrežja;

▼ B

- (b) pravila o priključevanju na omrežje;
- (c) pravila za dostop tretjih strani;
- (d) pravila glede izmenjave podatkov in poravnave;
- (e) pravila glede medobratovalnosti;
- (f) operativne postopke v izrednih razmerah;
- (g) pravila za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti;
- (h) pravila glede trgovanja, povezana s tehničnim in operativnim zagotavljanjem storitev za dostop do omrežja ter z izravnavo odstopanj;
- (i) pravila glede preglednosti;
- (j) pravila glede izravnave, tudi z omrežjem povezana pravila glede postopkov napovedi, obračunavanja odstopanj in operativne izravnave med sistemi operaterjev prenosnih sistemov;
- (k) pravila glede usklajenih tarifnih struktur za prenos; ter
- (l) energetska učinkovitost plinskih omrežij.

7. Kodeksi omrežij se pripravijo v zvezi z vprašanji čezmejnih omrežij in vprašanji povezovanja trgov ter ne posegajo v pravico držav članic, da sprejmejo nacionalne kodekse omrežij, ki ne vplivajo na čezmejno trgovino.

8. ENTSO za plin spremlja in analizira izvajanje kodeksov omrežij in smernic, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 6(11), in njihov vpliv na usklajevanje veljavnih pravil glede spodbujanja povezovanja trgov. ENTSO za plin o svojih ugotovitvah poroča Agenciji, rezultate analize pa vključi v letno poročilo iz točke (e) odstavka 3 tega člena.

9. ENTSO za plin da na voljo vse informacije, ki jih zahteva Agencija za izvajanje nalog iz člena 9(1).

10. ENTSO za plin vsaki dve leti sprejme in objavi razvojni načrt omrežja za Skupnost iz točke (b) odstavka 3. Razvojni načrt omrežja za Skupnost vključuje modeliranje integriranega omrežja, scenarije razvoja, napoved glede zadostnosti evropske ponudbe ter oceno prožnosti sistema.

Razvojni načrt omrežja za Skupnost zlasti:

▼ M3

- (a) temelji na nacionalnih naložbenih načrtih ob upoštevanju regionalnih naložbenih načrtov iz člena 12(1) in po potrebi vidikov Unije za načrtovanje omrežij, kot je to določeno v Uredbi (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo⁽¹⁾; izvede se analiza stroškov in koristi načrta z uporabo metodologije, določene v členu 11 te uredbe;

⁽¹⁾ UL L 115, 25.4.2013, str. 39.

▼B

- (b) glede čezmejnih povezav temelji tudi na razumnih potrebah različnih uporabnikov omrežja in vključuje dolgoročne obveznosti vlagateljev iz členov 14 in 22 Direktive 2009/73/ES, ter
- (c) prepoznava naložbenih vrzeli, zlasti v zvezi s čezmejnimi zmogljivostmi.

Glede na točko (c) drugega pododstavka se razvojnemu načrtu omrežja za Skupnost lahko priloži pregled ovir za povečanje čezmejnih zmogljivosti omrežja, nastalih zaradi različnih postopkov ali praks za odobritev.

11. Agencija pregleda svoje 10-letne razvojne načrte omrežja, da oceni njihovo skladnost z 10-letnim razvojnim načrtom omrežja za Skupnost. Če Agencija opazi neskladnosti med nacionalnim 10-letnim razvojnim načrtom omrežja in razvojnim načrtom omrežja za Skupnost, predlaga ustrezno spremembo nacionalnega 10-letnega razvojnega načrta omrežja ali razvojnega načrta omrežja za Skupnost. Če je tak nacionalni 10-letni razvojni načrt omrežja oblikovan v skladu s členom 22 Direktive 2009/73/ES, Agencija pristojnemu nacionalnemu regulativnemu organu predlaga spremembo nacionalnega 10-letnega razvojnega načrta omrežja v skladu s členom 22(7) navedene direktive in o tem obvesti Komisijo.

12. ENTSO za plin Komisiji na njeno zahtevo predloži mnenje v zvezi s sprejetjem smernic iz člena 23.

*Člen 9***Spremljanje s strani Agencije**

1. Agencija spremlja izvajanje nalog ENTSO za plin iz člena 8(1), (2) in (3) ter poroča Komisiji.

Agencija spremlja, kako ENTSO za plin izvaja kodekse omrežij iz člena 8(2) in kodekse omrežij, ki so bili oblikovani v skladu s členom 6(1) do (10), vendar jih Komisija ni sprejela v skladu s členom 6(11). Če ENTSO za plin ne izvaja kodeksov omrežij, Agencija od ENTSO za plin zahteva, da predloži ustrezno utemeljeno razlago, zakaj tega ni storila. Agencija o tej razlagi obvesti Komisijo in poda svoje mnenje o njej.

Agencija spremlja in analizira izvajanje kodeksov omrežij in smernic, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 6(11), ter njihov vpliv na usklajevanje veljavnih pravil za spodbujanje povezovanja trgov ter na nediskriminacijo, učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga, ter o tem poroča Komisiji.

2. ENTSO za plin Agenciji v mnenje predloži osnutek razvojnega načrta omrežja za Skupnost, osnutek letnega delovnega programa, vključno z informacijami o postopku posvetovanja in drugimi dokumenti iz člena 8(3), da o njih poda mnenje.

▼B

Agencija v dveh mesecih od prejema dokumentov predloži ustrezno utemeljeno mnenje ter ENTSO za plin in Komisiji predloži priporočila, če meni, da osnutek letnega delovnega programa ali osnutek razvojnega načrta omrežja za Skupnost, ki ju je predložila ENTSO za plin, ne prispevata k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci, učinkovitemu delovanju trga ali k zadostnim čezmejnimi povezavam, ki so na voljo tretjim stranem.

*Člen 10***Posvetovanja**

1. Pri pripravi kodeksov omrežij, osnutka razvojnega načrta omrežja za Skupnost in letnega delovnega programa iz člena 8(1), (2) in (3) se ENTSO za plin v skladu s poslovnikom iz člena 5(1) v zgodnji fazi obsežno posvetuje na odprt in pregleden način z vsemi zadevnimi udeleženci na trgu, zlasti pa z organizacijami, ki zastopajo vse zainteresirane strani. V posvetovanje so vključeni tudi nacionalni regulativni organi in drugi nacionalni organi, podjetja, ki se ukvarjajo z dobavo in proizvodnjo, uporabniki omrežja, vključno z odjemalci, operaterji distribucijskih sistemov, vključno z ustreznimi panožnimi združenji, tehničnimi organi in združenji zainteresiranih strani. Cilj posvetovanja je pridobiti mnenja in predloge vseh zadevnih strani v postopku odločanja.

2. Vsi dokumenti in zapisniki sestankov v zvezi s posvetovanji iz odstavka 1 se objavijo.

3. Pred sprejetjem letnega delovnega programa in kodeksov omrežij iz člena 8(1), (2) in (3) ENTSO za plin navede, kako je upoštevala pripombe, ki jih je prejela med posvetovanjem. Če pripomb ni upoštevala, to utemelji.

▼M3*Člen 11***Stroški**

Stroške, povezane z dejavnostmi ENTSO za plin iz členov 4 do 12 te uredbe ter iz člena 11 Uredbe (EU) št. 347/2013, krijejo operaterji prenosnega sistema; stroški se upoštevajo pri izračunu tarif. Regulativni organi stroške odobrijo le, če so razumni in primerni.

▼B*Člen 12***Regionalno sodelovanje operaterjev prenosnih sistemov**

1. Operaterji prenosnih sistemov znotraj ENTSO za plin vzpostavijo regionalno sodelovanje, da bi prispevali k nalogam iz člena 8(1), (2) in (3). Zlasti vsaki dve leti objavijo regionalni naložbeni načrt, na podlagi katerega se lahko odločajo glede naložb.

▼B

2. Za zagotovitev optimalnega upravljanja omrežja operaterji prenosnih sistemov spodbujajo operativne dogovore, prav tako spodbujajo razvoj izmenjave energije, usklajeno dodeljevanje čezmejnih zmogljivosti, in sicer z nediskriminatornimi tržnimi rešitvami in ob ustreznem upoštevanju konkretnih koristi implicitnih dražb za kratkoročne dodelitve, ter povezovanje mehanizmov izravnave.

3. Za namene doseganja ciljev iz odstavkov 1 in 2 lahko Komisija določi geografsko območje, na katerega se nanašajo posamezne strukture regionalnega sodelovanja, ob upoštevanju obstoječih struktur regionalnega sodelovanja. Vsaka država članica lahko spodbuja sodelovanje na več kot enem gospodarskem območju. Ukrep iz prvega stavka, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).

V ta namen se Komisija posvetuje z Agencijo in ENTSO za plin.

*Člen 13***Tarife za dostop do omrežij**

1. Tarife ali metodologije za izračun tarif, ki jih uporabljajo operaterji prenosnih sistemov in so v skladu s členom 41(6) Direktive 2009/73/ES potrjene s strani regulativnih organov, ter tarife, objavljene v skladu s členom 32(1) navedene direktive, so pregledne, upoštevajo potrebo po celovitosti sistema in njenem izboljšanju ter odražajo dejansko nastale stroške, kolikor ti stroški ustrezajo stroškom učinkovitega in strukturno primerljivega operaterja omrežja ter so pregledni, hkrati pa vključujejo ustrezno donosnost naložb, in po potrebi upoštevajo primerjalno analizo tarif s strani regulativnih organov. Tarife ali metodologije za izračun tarif se uporabljajo na nediskriminatoren način.

Države članice lahko določijo, da je tarife mogoče določiti z na trgu temelječimi mehanizmi, na primer z dražbami, pod pogojem, da takšno ureditev in nastale prihodke odobri regulativni organ.

Tarife ali metodologije za izračun tarif spodbujajo učinkovito trgovanje s plinom in konkurenco, istočasno pa preprečujejo navzkrižno subvencioniranje med uporabniki omrežij in zagotavljajo spodbude za naložbe ter vzdržujejo ali vzpostavljajo medobratovalnost prenosnih omrežji.

Tarife za uporabnike omrežja so nediskriminatorne in se določijo ločeno glede na vsako vstopno točko v prenosni sistem ali izstopno točko iz prenosnega sistema. Mehanizme za razporeditev stroškov in metodologijo za določitev stopenj v zvezi z vstopnimi in izstopnimi točkami potrdijo nacionalni regulativni organi. Države članice do 3. septembra 2011 zagotovijo, da se po izteku prehodnega obdobja omrežnine ne obračunavajo na podlagi pogodbenih poti.

▼ B

2. Tarife za dostop do omrežja ne omejujejo likvidnosti trga niti ne izkrivljajo čezmejnega trgovanja različnih prenosnih sistemov. Če razlike v tarifnih strukturah ali mehanizmih za izravnavo odstopanj ovirajo trgovanje preko prenosnih sistemov, se operaterji prenosnih sistemov brez poseganja v člen 41(6) Direktive 2009/73/ES v tesnem sodelovanju z zadevnimi nacionalnimi organi aktivno zavzemajo za zблиževanje tarifnih struktur in načel zaračunavanja, tudi glede izravnave odstopanj.

*Člen 14***Storitve za dostop tretjih strani v zvezi z operaterji prenosnih sistemov**

1. Operaterji prenosnih sistemov:
 - (a) zagotovijo, da nudijo storitve vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije;
 - (b) nudijo zagotovljene in prekinljive storitve za dostop tretjih strani. Cene prekinljive zmogljivosti odražajo verjetnost prekinitve;
 - (c) nudijo uporabnikom omrežja tako dolgoročne kot kratkoročne storitve.

Glede na točko (a) prvega pododstavka, kadar operater prenosnega sistema ponuja enake storitve različnim odjemalcem, to počne pod enakimi pogodbenimi pogoji, bodisi z uporabo usklajenih pogodb o prenosu bodisi s skupnim kodeksom omrežja, potrjenim s strani pristojnega organa v skladu s postopkom iz člena 41 Direktive 2009/73/ES.

2. Pogodbe o prenosu z netipskim začetkom veljavnosti ali sklenjene za krajše obdobje kot tipska enoletna pogodba o prenosu v skladu z načeli iz člena 13(1) nimajo za posledico poljubno višjih ali nižjih tarif, ki ne odražajo tržne vrednosti storitve.

3. Kadar je primerno, se storitve za dostop tretjih strani odobrijo, če obstajajo ustrezna jamstva s strani uporabnikov omrežja glede njihove kreditne sposobnosti. Takšna jamstva ne predstavljajo neupravičenih ovir za vstop na trg in so nediskriminatorna, pregledna in sorazmerna.

*Člen 15***Storitve za dostop tretjih strani v zvezi s skladišči in obrati za UZP**

1. Operater skladiščnega sistema in sistema za UZP:
 - (a) vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije nudi storitve, ki ustrezajo tržnemu povpraševanju. Zlasti kadar operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP ponuja enake storitve različnim odjemalcem, to počne pod enakimi pogodbenimi pogoji;

▼B

- (b) nudi storitve, ki so skladne z uporabo povezanih prenosnih sistemov za plin in ki omogočajo dostop prek sodelovanja z operaterjem prenosnega sistema; ter
 - (c) objavi zadevne informacije, zlasti podatke o uporabi in razpoložljivosti storitev v časovnem okviru, ki je združljiv z razumnimi tržnimi potrebami uporabnikov obratov za UZP ali skladišč, ob upoštevanju, da objavo teh informacij spremlja nacionalni regulativni organ.
2. Vsak operater skladiščnega sistema:
- (a) nudi zagotovljene in prekinljive storitve za dostop tretjih strani; cene prekinljive zmogljivosti odražajo verjetnost prekinitve,
 - (b) nudi uporabnikom skladišč tako dolgoročne kot kratkoročne storitve, in
 - (c) nudi uporabnikom skladišč tako povezane kot ločene storitve skladiščnega prostora, zmogljivosti oddaje in zmogljivosti odjema.
3. Pogodbe o obratih za UZP in skladiščih nimajo za posledico poljubno višjih ali nižjih tarif v primerih, ko so:
- (a) podpisane izven leta zemeljskega plina z netipskim začetkom veljavnosti, ali
 - (b) sklenjene za krajše obdobje kot tipska pogodba o obratih za UZP in skladiščih na letni osnovi.
4. Kadar je primerno, se storitve za dostop tretjih strani odobrijo, če obstajajo ustrezna jamstva s strani uporabnikov omrežja glede njihove kreditne sposobnosti. Takšna jamstva ne predstavljajo neupravičenih ovir za vstop na trg in so nediskriminatorna, pregledna in sorazmerna.
5. Pogodbene omejitve na zahtevano najmanjšo velikost zmogljivosti obratov za UZP in skladišč se utemeljijo na podlagi tehničnih omejitev in omogočajo manjšim uporabnikom skladišč dostop do storitev skladiščenja.

*Člen 16***Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopkov upravljanja prezasedenosti za operaterje prenosnih sistemov**

1. Udeležencem na trgu se zagotovi največja možna zmogljivost na vseh relevantnih točkah iz člena 18(3), pri tem pa se upošteva celovitost sistema in učinkovito obratovanje omrežja.
2. Operater prenosnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki:
 - (a) zagotavljajo ustrezne ekonomske signale za učinkovito in največjo možno izrabo tehničnih zmogljivosti ter spodbujajo naložbe v novo infrastrukturo in čezmejno izmenjavo zemeljskega plina;

▼B

(b) so združljivi s tržnimi mehanizmi, ki vključujejo fizične trge (spot markets) in trgovalna vozlišča (trading hubs), hkrati pa so prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram;

(c) so združljivi s sistemi držav članic za dostop do omrežja.

3. Operater prenosnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne postopke upravljanja prezasedenosti, ki spodbujajo čezmejno izmenjavo zemeljskega plina na nediskriminatorni osnovi in temeljijo na naslednjih načelih:

(a) v primeru pogodbene prezasedenosti operater prenosnega sistema nudi neizkoriščeno zmogljivost na primarnem trgu, in sicer vsaj en dan vnaprej in kot prekinljivo zmogljivost, in

(b) uporabniki omrežja, ki želijo ponovno prodati ali dati v zakup neizrabljeno, pogodbeno zmogljivost na sekundarnem trgu, imajo pravico to storiti.

Glede na točko (b) prvega pododstavka države članice od uporabnikov omrežja lahko zahtevajo, da o tem obvestijo operaterja prenosnega sistema.

4. V primeru fizične prezasedenosti operater prenosnega sistema ali po potrebi regulativni organi uporabijo nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti.

5. Operaterji prenosnih sistemov redno ocenjujejo tržno povpraševanje zaradi novih naložb. Operaterji prenosnih sistemov tržno povpraševanje ocenijo pri načrtovanju novih naložb in upoštevajo zanesljivost oskrbe.

*Člen 17***Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopkov upravljanja prezasedenosti za skladišča in obrate za UZP**

1. Udeležencem na trgu se zagotovi največja možna zmogljivost skladišča in obrata za UZP ob upoštevanju celovitosti sistema in njegovega obratovanja.

2. Operater sistema za UZP in skladiščnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki:

(a) zagotavljajo ustrezne ekonomske signale za učinkovito in največjo možno izrabo zmogljivosti ter spodbujajo naložbe v novo infrastrukturo;

(b) so združljivi s tržnimi mehanizmi, ki vključujejo fizične trge (spot markets) in trgovalna vozlišča (trading hubs), hkrati pa so prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram, ter

(c) so združljivi s priključenimi sistemi za dostop do omrežja.

▼ B

3. Pogodbe o obratih za UZP in skladiščih vključujejo ukrepe za preprečevanje kopičenja zmogljivosti z upoštevanjem naslednjih načel, ki se uporabijo v primeru pogodbene prezasedenosti:
- (a) operater sistema mora brez odlašanja ponudi neuporabljene zmogljivosti obrata za UZP ali skladišča na primarnem trgu; za skladišča se mora to storiti vsaj en dan vnaprej in kot prekinljivo zmogljivost;
 - (b) uporabniki obratov za UZP in skladišč, ki želijo ponovno prodati pogodbeno zmogljivost na sekundarnem trgu, morajo imeti pravico to storiti.

*Člen 18***Zahteve po preglednosti za operaterje prenosnih sistemov**

1. Operaterji prenosnih sistemov objavijo podrobne informacije glede storitev, ki jih ponujajo, in glede relevantnih pogojev, ki jih uporabljajo, skupaj s tehničnimi informacijami, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do omrežja.
2. Za zagotovitev preglednih, objektivnih in nediskriminatornih tarif ter za spodbujanje učinkovite uporabe plinskega omrežja objavijo operaterji prenosnih sistemov ali zadevni nacionalni organi primerne in dovolj podrobne informacije o oblikovanju, metodologiji in strukturi tarif.
3. Vsak operater prenosnega sistema za ponujene storitve objavi številčne informacije o tehničnih, pogodbenih in razpoložljivih zmogljivostih za vse relevantne točke, vključno za vstopne in izstopne točke, in sicer redno in nepretrgano ter na uporabniku prijazen standardiziran način.
4. Relevantne točke prenosnega sistema, informacije o katerih se objavijo, potrdijo pristojni organi po posvetovanju z uporabniki omrežja.
5. Operater prenosnega sistema vedno razkrije informacije, zahtevane s to uredbo, na smiseln, količinsko jasn, zlahka dostopen in nediskriminatoren način.
6. Operater prenosnega sistema objavi predhodne in naknadne informacije o ponudbi in povpraševanju na podlagi napovedi in realiziranega pretoka v in iz sistema. Nacionalni regulativni organ zagotovi, da se vse take informacije objavijo. Objavljene informacije so tako podrobne kot informacije, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema.

▼B

Operater prenosnega sistema objavi sprejete ukrepe ter nastale stroške in prihodke za izravnavo sistema.

Zadevni udeleženci na trgu operaterjem prenosnih sistemov zagotovijo podatke iz tega člena.

*Člen 19***Zahteve po preglednosti za skladišča in obrate za UZP**

1. Operaterji sistemov za UZP in skladiščnih sistemov objavijo podrobne informacije glede storitev, ki jih ponujajo, in relevantnih pogojev, ki jih uporabljajo, skupaj s tehničnimi informacijami, ki jih uporabniki skladišč in obratov za UZP potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do skladišč in obratov za UZP.

2. Operaterji sistemov za UZP in skladiščnih sistemov objavljajo za ponujene storitve številčne informacije o pogodbenih in razpoložljivih zmogljivostih skladišč in obratov za UZP, in sicer redno in nepretrgano ter na uporabniku prijazen standardiziran način.

3. Operaterji sistemov za UZP in skladiščnih sistemov vedno razkrijejo informacije, zahtevane s to uredbo, na smiseln, količinsko jasen, zlahka dostopen in nediskriminatoren način.

4. Operaterji sistemov za UZP in skladiščnih sistemov objavijo količino plina v posameznem skladišču ali obratu za UZP oziroma skupini skladišč, če se uporabnikom sistema dostop zagotavlja na ta način, pritek in odtok ter razpoložljive zmogljivosti skladišč in obratov za UZP, tudi za obrate, ki so izvzeti iz dostopa tretjih strani. Te informacije sporočijo tudi operaterju prenosnega sistema, ki jih objavi na zbirni ravni po sistemih ali podsistemih, opredeljenih z zadevnimi točkami. Informacije se posodabljajo najmanj enkrat na dan.

Če je uporabnik skladiščnega sistema edini uporabnik skladišča, lahko uporabnik skladiščnega sistema nacionalnemu regulativnemu organu predloži obrazloženo zahtevo za zaupno obravnavo podatkov iz prvega pododstavka. Če nacionalni regulativni organ presodi, da je takšna zahteva upravičena, zlasti ob upoštevanju potrebe po uskladitvi interesa do legitimne zaščite poslovnih skrivnosti, katerih razkritje bi negativno vplivalo na celotno poslovno strategijo uporabnika skladišča, s ciljem vzpostavitve konkurenčnega notranjega trga z zemeljskim plinom, lahko operaterju skladiščnega sistema dovoli, da največ eno leto ne objavlja podatkov iz prvega pododstavka.

Drugi pododstavek se uporablja brez poseganja v obveznosti objavljanja in sporočanja iz prvega pododstavka, ki so naložene operaterju prenosnega sistema, razen če so združeni podatki enaki kot podatki o posameznem skladiščnem sistemu, za katerega je nacionalni regulativni organ odobril, da se podatki ne objavijo.

▼B

5. Za zagotovitev preglednih, objektivnih in nediskriminatornih tarif ter za spodbujanje učinkovite uporabe infrastruktur operaterji obratov za UZP in skladišč ali ustrezni regulativni organi objavijo dovolj podrobne informacije o oblikovanju, metodologiji in strukturi tarif za infrastrukturo na podlagi reguliranega dostopa tretjih strani.

*Člen 20***Vodenje evidenc operaterjev sistemov**

Operaterji prenosnih sistemov, operaterji skladiščnih sistemov in sistemov za UZP pet let hranijo vse informacije iz členov 18 in 19 ter dela 3 Priloge I in jih dajo na razpolago nacionalnim organom, vključno nacionalnemu regulativnemu organu, nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, in Komisiji.

*Člen 21***Pravila za izravnavo in obračunavanje odstopanj**

1. Pravila za izravnavo odstopanj se oblikujejo na pošten, nediskriminatoren in pregleden način ter temeljijo na objektivnih merilih. Pravila za izravnavo odstopanj odražajo dejanske potrebe sistema, upoštevajoč vire, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema. Pravila za izravnavo odstopanj so tržno zasnovana.

2. Operater prenosnega sistema na spletu zagotovi zadostne, pravočasne in zanesljive informacije o stanju izravnave odstopanj uporabnika omrežja, da lahko uporabniki omrežja pravočasno sprejmejo ukrepe za izravnavo odstopanj.

Zagotovljene informacije ustrezajo informacijam, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema, in vključujejo obračunsko obdobje, za katero se obračunajo odstopanja.

Zagotavljanje informacij iz tega odstavka je brezplačno.

3. Obračunavanje odstopanj po najboljših možnostih odraža stroške, obenem pa uporabnikom omrežja zagotavlja ustrezne spodbude za izravnavo predaje in prevzema plina. Obračunavanje odstopanj preprečuje navzkrižno subvencioniranje med uporabniki omrežja in ne sme ovirati vstopa novih udeležencev na trgu.

Pristojni organi ali po potrebi operater prenosnega sistema objavijo vse metodologije za obračunavanje odstopanj in končne tarife.

4. Države članice zagotovijo, da si operaterji prenosnih sistemov prizadevajo uskladiti ureditve za izravnavo odstopanj ter racionalizirati strukture in ravni plačila za izravnavo odstopanj, da bi se tako spodbudilo trgovanje s plinom.

▼B*Člen 22***Trgovanje s pravicami do zmogljivosti**

Vsak operater prenosnega sistema, operater skladiščnega sistema in sistema za UZP sprejme razumne ukrepe, da omogoči in na pregleden in nediskriminatoren način spodbudi prosto trgovanje s pravicami do zmogljivosti. Vsak tak operater pripravi usklajene pogodbe o prenosu, obratih za UZP in skladiščih ter razvije postopke na primarnem trgu z namenom spodbujati sekundarno trgovanje z zmogljivostmi in prizna prenos primarnih pravic do zmogljivosti, v primeru, da je o tem obveščen s strani uporabnikov sistema.

Regulativne organe se obvesti o usklajenih pogodbah o prenosu, obratih za UZP in skladiščih ter postopkih.

*Člen 23***Smernice**

1. Smernice za zagotavljanje minimalne ravni usklajenosti, potrebne za doseganje cilja te uredbe, po potrebi določajo:

- (a) podrobnosti o storitvah za dostop tretjih strani v skladu s členoma 14 in 15, vključno z vrsto, trajanjem in drugimi zahtevami teh storitev;
- (b) podrobnosti o načelih mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in uporabi postopkov za upravljanje prezasedenosti v primeru pogodbene prezasedenosti v skladu s členoma 16 in 17;
- (c) podrobnosti o zagotavljanju informacij in opredelitvi tehničnih informacij, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do sistema, in opredelitvi vseh relevantnih točk za potrebe zahtev po preglednosti v skladu s členoma 18 in 19, vključno z informacijami za objavo na vseh relevantnih točkah in časovnim razporedom, v skladu s katerim se te informacije za objavo;
- (d) podrobnosti o metodologiji za obračun tarife v zvezi s čezmejno trgovino z zemeljskim plinom v skladu s členom 13; in
- (e) podrobnosti o področjih, navedenih v členu 8(6).

Komisija se v ta namen posvetuje z Agencijo in ENTSO za plin.

2. Smernice o zadevah iz odstavka 1(a), (b) in (c) za operaterje prenosnih sistemov so določene v Prilogi.

▼B

Komisija lahko sprejme smernice o zadevah iz odstavka 1 tega člena in spremeni smernice iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 tega člena. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe, med drugim z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 28(2).

3. Uporaba in sprememba smernic, sprejetih na podlagi te uredbe, odražata razlike med nacionalnimi plinskimi sistemi in tako ne zahtevata enotnih podrobnih pogojev na ravni Skupnosti glede dostopa tretjih strani. Smernice lahko vseeno določijo minimalne zahteve, ki jih je treba izpolnjevati za doseg nediskriminatornih in preglednih pogojev za dostop do omrežja, potrebnih za notranji trg z zemeljskim plinom, ki se lahko nadalje uporabijo ob upoštevanju razlik med nacionalnimi plinskimi sistemi.

*Člen 24***Regulativni organi**

Regulativni organi držav članic pri izvajanju svojih nalog v okviru te uredbe zagotovijo skladnost s to uredbo in smernicami, sprejetimi na podlagi člena 23.

Po potrebi sodelujejo med seboj, s Komisijo in z Agencijo v skladu s poglavjem VIII Direktive 2009/73/ES.

*Člen 25***Zagotavljanje informacij**

Države članice in regulativni organi na zahtevo posredujejo Komisiji vse informacije, potrebne za namene člena 23.

Komisija določi razumen rok za posredovanje informacij in pri tem upošteva kompleksnost in nujnost zahtevanih informacij.

*Člen 26***Pravica držav članic do določitve podrobnejših ukrepov**

Ta uredba ne posega v pravice držav članic, da ohranijo ali uvedejo ukrepe, ki vsebujejo podrobnejše določbe kakor tiste, ki jih določajo ta uredba in smernice iz člena 23.

▼B*Člen 27***Kazni**

1. Države članice predpišejo pravila o kaznih za kršitve določb te uredbe in sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo njihovo izvajanje. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice Komisiji do 1. julija 2006 sporočijo pravila o kaznih, ki ustrezajo določbam Uredbe (ES) št. 1775/2005, in ji nemudoma sporočijo vsako naknadno spremembo teh pravil. ►C2 Komisiji do 3. marca 2011 sporočijo pravila, ki ne ustrezajo določbam Uredbe (ES) št. 1775/2005, in ji nemudoma sporočijo vsako naknadno spremembo teh pravil. ◀

2. V skladu z odstavkom 1 predvidene kazni niso kazenskopravne narave.

*Člen 28***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen s členom 51 Direktive 2009/73/ES.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼M5**▼B***Člen 30***Odstopanja in izjeme**

Ta uredba se ne uporablja za:

- (a) prenosne sisteme zemeljskega plina, ki se nahajajo v državah članicah, za čas trajanja odstopanj, odobrenih v skladu s členom 49 Direktive 2009/73/ES;
- (b) novo plinsko infrastrukturo večjega obsega, in sicer povezovalne plinovode, obrate za UZP in skladišča ter znatna povečanja zmogljivosti obstoječe infrastrukture in spremembe takšne infrastrukture, ki omogočajo razvoj novih virov oskrbe s plinom, kakor je navedeno v členu 36(1) in (2) Direktive 2009/73/ES, ki so izvzeti iz določb členov 9, 14, 32, 33, 34 ali člena 41(6), (8) in (10) navedene direktive, vse dokler so izvzeti iz določb iz tega pododstavka, z izjemo člena 19(4) te uredbe; ali
- (c) prenosne sisteme zemeljskega plina, ki jim je bilo odobreno odstopanje v skladu s členom 48 Direktive 2009/73/ES.

▼B

Kar zadeva točko (a) prvega pododstavka, države članice, ki so jim bila odobrena odstopanja po členu 49 Direktive 2009/73/ES, lahko zaprosijo Komisijo za začasno odstopanje od uporabe te uredbe za obdobje največ dveh let od datuma izteka odstopanja iz te točke.

*Člen 31***Razveljavitev**

Uredba (ES) št. 1775/2005 se razveljavi z učinkom od 3. marca 2011. Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

*Člen 32***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

▼C1

Uporablja se od 3. marca 2011.

▼B

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

PRILOGA I

SMERNICE ZA:

1. **Storitve za dostop tretjih strani, ki zadevajo operaterje prenosnih sistemov**
1. Operaterji prenosnih sistemov nudijo zagotovljene in prekinljive storitve za najmanj en dan.
2. Usklajene pogodbe o prenosu in skupni kodeksi omrežij so oblikovani tako, da spodbujajo trgovanje in ponovno uporabo zmogljivosti, ki so s pogodbo dodeljene uporabnikom omrežja, ne da bi bilo ovirano sproščanje zmogljivosti.
3. Operaterji prenosnih sistemov razvijejo kodekse omrežij in usklajene pogodbe po ustreznem posvetovanju z uporabniki omrežja.
4. Operaterji prenosnih sistemov uvedejo tipske postopke napovedi in popravljene napovedi. Razvijejo informacijske sisteme in elektronska komunikacijska sredstva, s katerimi bodo uporabnikom omrežja zagotovili ustrezne podatke in poenostavili transakcije, kot so napovedi, sklepanje pogodb za dodeljevanje zmogljivosti in prenos pravic do zmogljivosti med uporabniki omrežja.
5. Operaterji prenosnih sistemov uskladijo formalizirane postopke za predložitev zahtev in odzivne čase v skladu z najboljšo prakso v panogi z namenom čim bolj skrajšati odzivne čase. Najpozneje do 1. julija 2006 in po posvetovanju z ustreznimi uporabniki omrežja poskrbijo za „on-line“ elektronski sistem rezervacije zmogljivosti in njihove potrditve ter za postopke napovedi in popravljene napovedi.
6. Operaterji prenosnih sistemov uporabnikom omrežja ne zaračunavajo posebej za zahteve po informacijah in transakcije v zvezi z njihovimi pogodbami o prenosu, ki se izvršijo v skladu s standardnimi pravili in postopki.
7. Zahteve po informacijah, ki terjajo izredne ali čezmerne stroške, kot na primer študije izvedljivosti, se lahko zaračunava posebej, pod pogojem, da je te stroške mogoče ustrezno utemeljiti.
8. Operaterji prenosnih sistemov sodelujejo z drugimi operaterji prenosnih sistemov pri usklajevanju vzdrževanja lastnih omrežij z namenom kar najbolj zmanjšati vsakršne motnje prenosnih storitev za uporabnike omrežja in operaterje prenosnih sistemov na drugih območjih ter zagotoviti enake koristi v zvezi z zanesljivostjo oskrbe, vključno s tranzitom.
9. Po ustreznem predhodnem obvestilu operaterji prenosnih sistemov objavijo letno, v predhodno določenem roku, vsa načrtovana obdobja za vzdrževanje, ki bi utegnila vplivati na pravice uporabnikov omrežja, izhajajoče iz pogodb o prenosu, ter ustrezne operativne informacije. To vključuje takojšnjo in nediskriminatorno objavo vsakršnih sprememb načrtovanih obdobji za vzdrževanje in obvestitev o nenačrtovanem vzdrževanju, takoj ko je ta informacija na voljo operaterju prenosnega sistema. V obdobju vzdrževanja operaterji prenosnih sistemov objavljajo redno posodobljene informacije o podrobnostih, pričakovanem trajanju in posledicah vzdrževanja.

▼ B

10. Operaterji prenosnih sistemov vodijo dnevnik o dejanskem vzdrževanju in nastalih motnjah pretoka ter ga dajo na razpolago pristojnemu organu, če ta to zahteva. Informacije so na voljo tudi tistim, ki jih je motnja prizadela, če to zahtevajo.
2. **Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti, ki Zadevajo operaterje prenosnih sistemov, ter njihova uporaba v primeru pogodbene prezasedenosti**
 - 2.1 *Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti, ki Zadevajo operaterje prenosnih sistemov*
 1. Mehanizmi za dodeljevanje zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti spodbujajo razvoj konkurence in prosto trgovanje z zmogljivostjo ter so skladni s tržnimi mehanizmi, vključno s fizičnimi trgi in trgovanjskimi vozlišči. So prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram.
 2. Navedeni mehanizmi in postopki upoštevajo celovitost zadevnega sistema in zanesljivost oskrbe.
 3. Navedeni mehanizmi in postopki ne ovirajo vstopa novih udeležencev na trg niti ne ustvarjajo neupravičenih ovir za dostop do trga. Udeležencem na trgu, vključno z novimi udeleženci na trgu in podjetji z majhnim tržnim deležem, ne preprečujejo, da bi učinkovito konkurirali.
 4. Navedeni mehanizmi in postopki zagotavljajo ustrezne ekonomske signale za učinkovito in optimalno izrabo tehnične zmogljivosti in spodbujajo vlaganje v novo infrastrukturo.
 5. Uporabnikom omrežja se svetuje v zvezi z okoliščinami, ki bi lahko vplivale na razpoložljivost pogodbene zmogljivosti. Informacije o prekinitvi bi morale odražati raven informacij, ki so na voljo operaterju prenosnega sistema.
 6. V primeru težav pri izpolnjevanju pogodbene obveznosti dobave, nastalih zaradi razlogov v zvezi s celovitostjo sistema, bi morali operaterji prenosnih sistemov o tem nemudoma obvestiti uporabnike omrežja in najti nediskriminatorno rešitev.

Operaterji prenosnih sistemov se pred izvajanjem postopkov o teh postopkih posvetujejo z uporabniki omrežja in se o njih dogovorijo z regulativnim organom.

▼ M2

- 2.2 *Postopki za upravljanje prezasedenosti pri pogodbeni prezasedenosti*
 - 2.2.1 *Splošne določbe*
 1. Določbe iz točke 2.2 se uporabljajo za povezovalne točke med sosednjima fizičnima ali navideznima vstopno-izstopnima sistemoma med dvema ali več državami članicami ali v isti državi članici, če so točke predmet postopkov rezervacije s strani uporabnikov. Uporabljajo se lahko tudi za vstopne točke iz tretjih držav in izstopne točke do njih ob upoštevanju odločitve zadevnega nacionalnega regulativnega organa. Določbe iz točke 2.2 se ne uporabljajo za izstopne točke do končnih potrošnikov in distribucijskih omrežij, vstopne točke iz terminalov in proizvodnih objektov za utekočinjeni zemeljski plin (UZP) ter vstopno-izstopne točke iz objektov za skladiščenje in do takšnih objektov.

▼ M4

2. Od leta 2015 naprej Agencija na podlagi informacij, ki jih objavijo operaterji prenosnih sistemov v skladu z oddelkom 3 te priloge in po potrebi validirajo nacionalni regulativni organi, vsako leto do 1. junija objavi poročilo o spremljanju prezasedenosti na povezovalnih točkah v zvezi s produkti zmogljivosti, prodanimi v preteklem letu, ob upoštevanju, kolikor se le da, trgovanja z zmogljivostmi na sekundarnem trgu in uporabe prekinljive zmogljivosti.

▼ M2

3. Ustrezni operater(-ji) prenosnih sistemov ponudi(-jo) vse dodatne zmogljivosti, ki izhajajo iz uporabe enega od postopkov za upravljanje prezasedenosti, določenih v točkah 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 in 2.2.5, v rednem postopku dodeljevanja zmogljivosti.
4. Ukrepi iz točk 2.2.2, 2.2.4 in 2.2.5 se začnejo izvajati 1. oktobra 2013. Točka 2.2.3(1) do (5) se uporablja od 1. julija 2016.

2.2.2 Povečanje zmogljivosti s programom prevelikega zakupa in ponovnega odkupa

1. Operaterji prenosnih sistemov predlagajo in izvedejo program prevelikega zakupa in ponovnega odkupa, ki temelji na spodbudah in ga odobri nacionalni regulativni organ, da ponudijo dodatne zagotovljene zmogljivosti. Nacionalni regulativni organ se pred izvajanjem posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi sosednjih držav članic in upošteva mnenja sosednjih nacionalnih regulativnih organov. Dodatna zmogljivost je opredeljena kot zagotovljena zmogljivost, ponujena poleg tehnične zmogljivosti povezovalne točke, izračunane na podlagi člena 16(1) te uredbe.
2. Program prevelikega zakupa in ponovnega odkupa zagotavlja spodbude operaterjem prenosnih sistemov, da zagotovijo dodatne zmogljivosti, ob upoštevanju tehničnih pogojev, kot so kalorična vrednost, temperatura in pričakovana potrošnja zmogljivosti ustreznega vstopno-izstopnega sistema in zmogljivosti sosednjih omrežij. Operaterji prenosnih sistemov za izračunavanje tehnične ali dodatne zmogljivosti vstopno-izstopnega sistema uporabljajo dinamični pristop.
3. Program prevelikega zakupa in ponovnega odkupa temelji na sistemu spodbud, ki odraža tveganja operaterjev prenosnih sistemov pri zagotavljanju dodatnih zmogljivosti. Program je sestavljen tako, da se prihodki od prodaje dodatnih zmogljivosti in stroški, ki nastajajo v programu ponovnega odkupa, ali ukrepi v skladu z odstavkom 6 porazdelijo med operaterje prenosnih sistemov in uporabnike omrežja. Nacionalni regulativni organi odločajo o distribuciji prihodkov in stroškov med operaterjem prenosnega sistema in uporabnikom omrežja.
4. Tehnične zmogljivosti, zlasti predane zmogljivosti ter, kjer je primerno, zmogljivosti, ki izhajajo iz uporabe mehanizmov uporabe ali izgube zagotovljenih zmogljivosti za dan vnaprej in dolgoročne uporabe ali izgube zagotovljenih zmogljivosti, se za namene določanja prihodkov operaterjev prenosnih sistemov dodelijo pred drugimi dodatnimi zmogljivostmi.

▼ **M2**

5. Operater prenosnega sistema pri določanju dodatne zmogljivosti upošteva statistične scenarije za verjeten obseg fizično neizkoriščenih zmogljivosti ob katerem koli danem času na povezovalnih točkah. Upošteva tudi profil tveganja za ponudbo dodatnih zmogljivosti, ki ne privede do obveznosti presežnega ponovnega odkupa. Program prevelikega zakupa in ponovnega odkupa oceni tudi verjetnost in stroške ponovnega odkupa zmogljivosti na trgu ter jih prikaže v obsegu dodatne zmogljivosti, ki se daje na razpolago.
6. Kadar je to potrebno zaradi ohranitve celovitosti sistema, operaterji prenosnih sistemov uporabijo postopek ponovnega odkupa na tržni osnovi, v katerem lahko uporabniki omrežja ponujajo zmogljivosti. Uporabnike omrežja se obvesti o veljavnem postopku ponovnega odkupa. Uporaba postopka ponovnega odkupa ne posega v ukrepe, ki se uporabljajo v izrednih razmerah.
7. Operaterji prenosnih sistemov pred uporabo postopka ponovnega odkupa preverijo, ali alternativni tehnični in komercialni ukrepi lahko stroškovno učinkoviteje ohranjajo celovitost sistema.
8. Operater prenosnega sistema pri predlaganju programa prevelikega zakupa in ponovnega odkupa zagotovi nacionalnemu regulativnemu organu vse ustrezne podatke, ocene in modele, da lahko ta oceni program. Operater prenosnega sistema redno poroča nacionalnemu regulativnemu organu o delovanju programa in na njegovo zahtevo zagotovi vse ustrezne podatke. Nacionalni regulativni organ lahko od operaterja prenosnega omrežja zahteva, naj program spremeni.

2.2.3 Mehanizem uporabe ali izgube zagotovljenih zmogljivosti za dan vnaprej

1. Nacionalni regulativni organi od operaterjev prenosnih sistemov zahtevajo, da za spremembo začetne napovedi za uporabnika omrežja na povezovalnih točkah uporabljajo vsaj pravila iz odstavka 3, če se na podlagi letnega poročila Agencije o spremljanju v skladu s točko 2.2.1(2) pokaže, da je na povezovalnih točkah povpraševanje večje od ponudbe po rezervnih cenah, če se uporabljajo dražbe, v času postopkov dodeljevanja zmogljivosti v letu, ki ga obravnava poročilo o spremljanju, za produkte, ki se uporabljajo v navedenem letu ali katerem koli od naslednjih dveh let:
 - (a) za vsaj tri produkte zagotovljene zmogljivosti, ki trajajo en mesec, ali
 - (b) za vsaj dva produkta zagotovljene zmogljivosti, ki trajata četrletje, ali
 - (c) za vsaj en produkt zagotovljene zmogljivosti, ki traja najmanj eno leto, ali
 - (d) če ni bil ponujen noben produkt zagotovljene zmogljivosti, ki traja najmanj en mesec.
2. Če se na podlagi letnega poročila o spremljanju pokaže, da se razmere, opredeljene v odstavku 1, v naslednjih treh letih najverjetneje ne bodo ponovile, na primer zato, ker bodo zmogljivosti na voljo zaradi fizične širitve omrežja ali prekinitve dolgoročnih pogodb, ustrezni nacionalni regulativni organi lahko sklenejo prekiniti mehanizem uporabe ali izgube zagotovljenih zmogljivosti za dan vnaprej.

▼ **M2**

3. Popravek napovedi zagotovljenih zmogljivosti je dovoljen do največ 90 % in najmanj 10 % pogodbenih zmogljivosti, ki jih je zakupil uporabnik omrežja na povezovalni točki. Če napoved preseže 80 % pogodbenih zmogljivosti, se napoved za polovico nenapovedanega obsega lahko popravi navzgor. Če napoved ne preseže 20 % pogodbenih zmogljivosti, se napoved za polovico napovedanega obsega lahko popravi navzdol. Uporaba tega odstavka ne posega v ukrepe, ki se uporabljajo v izrednih razmerah.
4. Prvotni imetnik pogodbenih zmogljivosti lahko popravi napoved za omejeni del svojih zagotovljenih pogodbenih zmogljivosti v obliki prekinljivih zmogljivosti.
5. Odstavek 3 se ne uporablja za uporabnike omrežja (osebe ali podjetja in podjetja, ki jih nadzirajo v skladu s členom 3 Uredbe (ES) št. 139/2004), ki so v predhodnem letu na povezovalni točki imeli manj kot 10 % povprečnih tehničnih zmogljivosti.
6. Na povezovalnih točkah, na katerih se uporablja mehanizem uporabe ali izgube zagotovljenih zmogljivosti za dan vnaprej v skladu z odstavkom 3, nacionalni regulativni organ opravi oceno povezave s programom prevelikega zakupa in ponovnega odkupa v skladu s točko 2.2.2, ki lahko privede do odločitve nacionalnega regulativnega organa, da se določbe iz točke 2.2.2 ne uporabljajo za navedene povezovalne točke. Ta odločitev se nemudoma sporoči Agenciji in Komisiji.
7. Nacionalni regulativni organ lahko sklene izvajati mehanizem uporabe ali izgube zagotovljenih zmogljivosti za dan vnaprej v skladu z odstavkom 3 na povezovalni točki. Nacionalni regulativni organ se pred sprejetjem odločitve posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi sosednjih držav članic. Pri sprejemanju odločitve nacionalni regulativni organ upošteva mnenje nacionalnih regulativnih organov sosednjih držav.

2.2.4 Predaja pogodbenih zmogljivosti

Operaterji prenosnih sistemov sprejmejo vsako predajo zagotovljenih zmogljivosti, ki jih je zakupil uporabnik omrežja na povezovalni točki, razen produktov zmogljivosti, ki trajajo dan ali manj. Uporabnik omrežja ohrani svoje pravice in obveznosti iz pogodbe o zmogljivostih, dokler operater prenosnega omrežja zmogljivosti ne prerazporedi in do obsega zmogljivosti, ki jih operater prenosnega omrežja ne prerazporedi. Šteje se, da so predane zmogljivosti prerazporejene šele tedaj, ko so dodeljene vse razpoložljive zmogljivosti. Operater prenosnega omrežja takoj obvesti uporabnika omrežja o vsaki prerazporeditvi njegovih predanih zmogljivosti. Posebne pogoje za predajo zmogljivosti, zlasti za primere, ko svoje zmogljivosti preda več uporabnikov omrežja, odobri nacionalni regulativni organ.

2.2.5 Mehanizem dolgoročne uporabe ali izgube zmogljivosti

1. Nacionalni regulativni organi od operaterjev prenosnih sistemov zahtevajo, da delno ali v celoti prekličejo pogodbene zmogljivosti na povezovalni točki, ki jih uporabnik omrežja sistematično nezadostno izkorišča, kadar ta uporabnik svojih neizkoriščenih zmogljivosti ni prodal ali ponudil pod razumnimi pogoji ali kadar uporabniki omrežja zahtevajo zagotovljene zmogljivosti. Za pogodbene zmogljivosti se šteje, da so sistematično nezadostno izkoriščane, zlasti če:

▼ M2

- (a) uporabnik omrežja brez ustrezne utemeljitve v povprečju uporablja manj kot 80 % svojih pogodbenih zmogljivosti od 1. aprila do 30. septembra in od 1. oktobra do 31. marca v okviru veljavne pogodbe, ki traja več kot eno leto, ali
 - (b) uporabnik omrežja sistematično napoveduje blizu 100 % svoje pogodbene zmogljivosti in popravlja napoved navzdol, da bi obšel pravila iz točke 2.2.3(3).
2. Uporaba zagotovljenega mehanizma uporabe ali izgube zmogljivosti za dan vnaprej se ne sme upoštevati kot utemeljitev za preprečitev uporabe odstavka 1.
 3. Za uporabnika omrežja pomeni preklic delno ali celotno izgubo njegovih pogodbenih zmogljivosti za določen čas ali za preostanek veljavnega pogodbenega časa. Uporabnik omrežja ohrani svoje pravice in obveznosti iz pogodbe o zmogljivostih, dokler operater prenosnega omrežja zmogljivosti ne prerazporedi in do obsega zmogljivosti, ki jih operater prenosnega omrežja ne prerazporedi.
 4. Operaterji prenosnih sistemov nacionalnim regulativnim organom redno zagotavljajo vse podatke, ki so potrebni za spremljanje obsega izkoriščanja pogodbenih zmogljivosti v veljavnih pogodbah, ki trajajo več kot eno leto ali zajemajo periodična četrtletja, ki skupaj trajajo vsaj dve leti.

▼ M1

3. **Opredelitev tehničnih informacij, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do omrežja, opredelitev vseh relevantnih točk v zvezi z zahtevami po preglednosti, informacije, ki jih je treba objaviti za vse relevantne točke, in časovni raspored, po katerem se te informacije objavijo**
 - 3.1 *Opredelitev tehničnih informacij, ki jih uporabniki omrežja potrebujejo za pridobitev dejanskega dostopa do omrežja*
 - 3.1.1 **O b l i k a o b j a v e**
 1. Operaterji prenosnih sistemov zagotovijo vse informacije iz odstavka 3.1.2 in odstavka 3.3(1) do 3.3(5), kot sledi:
 - (a) na spletni strani, ki je dostopna javnosti, brezplačna in na kateri se ni treba registrirati ali kako drugače prijaviti pri operaterju prenosnega sistema;
 - (b) redno/nepretrgano; pogostost je odvisna od sprememb, ki nastopijo, in trajanja storitve;
 - (c) uporabniku prijazno;
 - (d) na jasn, količinsko razviden, zlahka dostopen in nediskriminatoren način;

▼ M2

- (e) v obliki, ki se lahko prenese na računalnik in je bila dogovorjena med operaterji prenosnih sistemov in nacionalnimi regulativnimi organi, na podlagi mnenja Agencije o usklajeni obliki, ter ki omogoča kvantitativne analize;

▼ M1

(f) v enotnih merskih enotah, pri čemer sta zlasti kWh (z referenčno temperaturo sežiga 298,15 K) enota za energijsko vsebnost, m³ (pri 273,15 K in 1,01325 bara) pa enota za prostornino. Zagotovi se stalen pretvorbeni faktor v energijsko vsebnost. Poleg zgoraj navedene oblike je možna tudi objava v drugih enotah;

(g) v uradnem(-ih) jeziku(-ih) države članice in v angleščini;

▼ M2

(h) vse podatke je treba od 1. oktobra 2013 zagotoviti na eni osrednji, stroškovno učinkovito ustanovljeni platformi ENTSOG na ravni Unije.

▼ M1

2. Operaterji prenosnih sistemov zagotovijo informacije o dejanskih spremembah glede vseh informacij iz odstavka 3.1.2 in odstavkov od 3.3(1) do 3.3(5) pravočasno in takoj, ko jih imajo na voljo.

3.1.2 Vsebina objave

Operaterji prenosnih sistemov v zvezi s svojimi omrežji in storitvami objavijo vsaj naslednje informacije:

(a) podroben in celovit opis različnih ponujenih storitev in njihovih cen;

(b) različne vrste pogodb o prenosu, ki so na voljo za te storitve;

(c) kodeks omrežja in/ali običajne pogoje, ki določajo pravice in obveznosti vseh uporabnikov omrežja, vključno z:

1. usklajenimi pogodbami o prenosu in drugimi ustreznimi dokumenti;
2. če je to koristno za dostop do sistema, opredelitvijo parametrov kakovosti plina za vse relevantne točke, kot so določene v odstavku 3.2 te priloge, vključno z vsaj zgornjo kurilno vrednostjo ali Wobbejevim indeksom in odgovornostjo ali stroški pretvorbe za uporabnike omrežja, če plin ne bi ustrežal tem specifikacijam;
3. če je to pomembno za dostop do sistema, informacijami o zahtevah glede tlaka plina za vse relevantne točke;
4. postopkom v primeru prekinitve prekinljive zmogljivosti, vključno s časovnim potekom, obsegom in razvrstitvijo posameznih prekinitev (npr. sorazmerno ali po načelu „kdor se prvi priključi, se zadnji prekine“);

(d) usklajene postopke, ki se izvedejo pri uporabi prenosnega sistema, vključno z opredelitvijo ključnih pojmov;

▼ **M1**

- (e) določbe o dodeljevanju zmogljivosti, upravljanju prezasedenosti in postopkih za preprečevanje kopičenja zmogljivosti in njihove ponovne uporabe;
- (f) pravila, ki se uporabljajo za trgovanje z zmogljivostjo na sekundarnem trgu v odnosu do operaterjev prenosnih sistemov;
- (g) pravila o izravnavi in metodologiji za izračunavanje stroškov izravnave;
- (h) po potrebi raven fleksibilnosti in dopustne meje odstopanja, vključene v prenosne in druge storitve brez posebnega zaračunavanja, ter vsakršno dodatno ponujeno fleksibilnost in pripadajoče cene;
- (i) podroben opis plinskega sistema operaterja prenosnega sistema z navedbo vseh relevantnih povezovalnih točk, kot so opredeljene v odstavku 3.2 te priloge, ter imena operaterjev medsebojno povezanih sistemov ali obratov.
- (j) pravila za priključitev na sistem, ki ga upravlja operater prenosnega sistema;
- (k) informacije o mehanizmih za ravnanje v sili, kot so ukrepi, ki lahko privedejo do odklopa skupin odjemalcev, in druga splošna pravila glede odgovornosti, ki se uporabljajo za operaterja prenosnega sistema, če je operater prenosnega sistema za to odgovoren;
- (l) vse postopke, za katere se dogovorijo operaterji prenosnih sistemov, na povezovalnih točkah, ki so bistvene za dostop uporabnikov omrežja do zadevnih prenosnih omrežij, zlasti tiste, ki se nanašajo na interoperabilnost omrežja, dogovorjene postopke za napovedovanje in postopke usklajevanja ter druge dogovorjene postopke za oblikovanje določb v zvezi z dodeljevanji pretoka plina in izravnanjem odstopanj, vključno z uporabljenimi metodami;
- (m) operaterji prenosnih sistemov objavijo podroben in izčrpen opis metodologije in postopka, vključno z informacijami o uporabljenih parametrih in ključnih predpostavkah, ki se uporabljajo za izračunavanje tehnične zmogljivosti.

3.2 *Opredelitev vseh relevantnih točk v zvezi z zahtevami po preglednosti*

1. Relevantne točke vključujejo vsaj:

- (a) vse vstopne in izstopne točke v prenosno omrežje in iz njega, ki ga upravlja operater prenosnega sistema, z izjemo izstopnih točk, povezanih z enim samim končnim odjemalcem, in z izjemo vstopnih točk, neposredno povezanih s proizvodno zmogljivostjo enega samega proizvajalca, ki se nahaja v EU;
- (b) vse vstopne in izstopne točke, ki povezujejo izravnalna območja operaterjev prenosnih sistemov;

▼ **M1**

- (c) vse točke, ki povezujejo omrežje operaterja prenosnega sistema s terminalom UZP, fizičnimi plinskimi vozlišči ter skladiščnimi in proizvodnimi zmogljivostmi, razen če so te proizvodne zmogljivosti izvzete pod točko (a);
- (d) vse točke, ki povezujejo omrežje določenega operaterja prenosnega sistema z infrastrukturo, ki je potrebna za zagotavljanje sistemskih storitev, kakor so opredeljene s členom 2(14) Direktive 2009/73/ES.
2. Informacije za posamezne končne odjemalce in za proizvodne zmogljivosti, ki niso zajete v opredelitvi relevantnih točk, kot je podana v točki 3.2.1(a), se objavijo v zbirni obliki vsaj za vsako izravnalno območje. Ta združitev posameznih končnih odjemalcev in proizvodnih zmogljivosti, ki so izključene iz opredelitve zadevnih točk v členu 3.2.1(a), se za namene uporabe te priloge šteje kot ena relevantna točka.
3. Kadar točke med dvema ali več operaterji prenosnih sistemov upravljajo zgolj zadevni operaterji, brez pogodbene ali operativne vključitve uporabnikov omrežij, ali kadar točke povezujejo prenosni sistem z distribucijskim sistemom in na teh točkah ni pogodbene prezasedenosti, so operaterji prenosnih sistemov oproščeni obveznosti objavljanja zahtev iz odstavka 3.3 te priloge. Nacionalni regulativni organ lahko od operaterjev prenosnih sistemov zahteva, da objavijo zahteve iz odstavka 3.3 te priloge za skupine ali vse izvzete točke. Če ima operater prenosnega sistema na voljo informacije, se slednje v takem primeru objavijo v zbirni obliki in na smiselni ravni vsaj za posamezno izravnalno območje. Ta združitev posameznih točk se za namene uporabe te priloge šteje kot ena relevantna točka.
- 3.3 *Informacije, ki jih je treba objaviti za vse relevantne točke, in časovni razpored, po katerem se te informacije objavijo*
1. Operaterji prenosnih sistemov na vseh relevantnih točkah objavijo informacije, kot so našteje v odstavkih od (a) do (g), za vse storitve in sistemske storitve, ki jih zagotavljajo (zlasti z informacijami o mešanju, balastiranju in pretvorbi). Te informacije se objavljajo v številčni obliki za urno ali dnevno obdobje, kar ustreza najmanjšemu referenčnemu obdobju za zakup zmogljivosti in (popravljen) napovedi in najmanjšemu obračunskemu obdobju, za katero se obračunajo odstopanja. Če se najmanjše referenčno obdobje razlikuje od dnevnega obdobja, se informacije, ki so našteje v odstavkih od (a) do (g), podajo tudi za dnevno obdobje. Te informacije in posodobitve se objavijo, takoj ko so na voljo operaterju sistema („skoraj v realnem času“).
- (a) tehnična zmogljivost za pretoke v obeh smereh;

▼ M1

- (b) skupna pogodbeno zagotovljena in prekinljiva zmogljivost v obeh smereh;
- (c) napovedi in popravljene napovedi v obeh smereh;
- (d) razpoložljiva zagotovljena in prekinljiva zmogljivost v obeh smereh;
- (e) dejanski fizični pretoki;
- (f) načrtovana in dejanska prekinitve prekinljive zmogljivosti;
- (g) načrtovane in nenačrtovane prekinitve zagotovljenih storitev ter informacije o ponovni vzpostavitvi zagotovljenih storitev (med drugim vzdrževanje sistema in predvideno trajanje vsake prekinitve zaradi vzdrževanja). Načrtovane prekinitve se objavijo vsaj 42 dni vnaprej;

▼ M2

- (h) nastop neuspešnih, pravno veljavnih zahtev po produktih zmogljivosti, ki trajajo najmanj en mesec, vključno s številom in obsegom neuspešnih zahtev, in
- (i) v primeru dražb: kje in kdaj so se produkti zmogljivosti, ki trajajo najmanj en mesec, prodali po cenah, ki so višje od cene zalog;
- (j) kje in kdaj v rednem postopku dodeljevanja zmogljivosti ni bil ponujen noben produkt zmogljivosti, ki traja najmanj en mesec;
- (k) skupne zmogljivosti, ki so na voljo po uporabi postopkov za upravljanje prezasedenosti iz točk 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 in 2.2.5, glede na uporabljen postopek za upravljanje prezasedenosti;
- (l) točke (h) do (k) se uporabljajo od 1. oktobra 2013.

▼ M4

2. Na vseh relevantnih točkah se informacije iz odstavka 3.3(1)(a), (b) in (d) objavijo za obdobje vsaj 24 mesecev vnaprej.

▼ M1

3. Na vseh relevantnih točkah operaterji prenosnih sistemov objavljajo pretekle informacije v zvezi z zahtevami odstavka 3.3(1)(a)–(g) za obdobje preteklih pet let nepretrgano.
4. Operaterji prenosnih sistemov vsakodnevno objavljajo izmerjene zgornje kurilne vrednosti ali Wobbejev indeks na vseh relevantnih točkah. Predhodne številke se objavijo najkasneje tri dni po zadevnem dnevu dobave plina. Končne številke se objavijo v treh mesecih po koncu zadevnega meseca.
5. Operaterji prenosnih sistemov za vse relevantne točke objavijo razpoložljive zmogljivosti, zakupljene in tehnične zmogljivosti, in sicer po letnih za vsa leta, ko je pogodbeno zakupljena zmogljivost z dodatnim enim letom ter še za vsaj naslednjih 10 let. Te informacije se posodobijo vsaj vsak mesec ali pogosteje, če so na voljo nove informacije. Iz objave je razvidno obdobje, za katero se zmogljivost ponuja na trgu.

▼ **M1**

3.4 *Informacije, ki jih je treba objaviti v zvezi s prenosnim omrežjem, in časovni raspored, po katerem se te informacije objavijo*

1. Operaterji prenosnih sistemov zagotovijo vsakodnevno objavo in posodobitev skupnih količin ponujenih in pogodbenih zmogljivostih na sekundarnem trgu (to je prodaja enega uporabnika omrežja drugemu uporabniku omrežja), če ima operater prenosnega sistema na voljo to informacijo. Informacije vsebujejo naslednje specifikacije:

- (a) povezovalno točko, na kateri se prodaja zmogljivost;
- (b) vrsta zmogljivosti, tj. vstopna, izstopna, zagotovljena, prekinljiva;
- (c) količina in trajanje pravic za uporabo zmogljivosti;
- (d) vrsta prodaje, npr. prenos ali dodelitev;
- (e) skupno število trgovanj/prenosov;
- (f) vsi drugi pogoji, s katerimi je seznanjen operater prenosnega sistema in so navedeni v odstavku 3.3.

Če take informacije zagotovi tretja stran, so operaterji prenosnih sistemov oproščeni te določbe.

2. Operaterji prenosnih sistemov objavijo usklajene pogoje, po katerih bodo sprejeli prenose zmogljivosti (npr. prenosi in dodelitve). Ti pogoji morajo vsebovati vsaj:

- (a) opis standardiziranih proizvodov, ki jih je mogoče prodati na sekundarnem trgu;
- (b) čas, potreben za izvedbo/sprejemanje/registracijo sekundarnih trgovanj; če pride do zamude, je treba objaviti razloge zanjo;
- (c) obvestilo prodajalca ali tretje strani v smislu točke 3.4(1) operaterju prenosnega sistema o imenu prodajalca in kupca ter specifikacijah zmogljivosti, kot so navedene v točki 3.4(1).

Če take informacije zagotovi tretja stran, so operaterji prenosnih sistemov oproščeni te določbe.

3. Vsak operater prenosnega sistema v zvezi s storitvami izravnovanja odstopanj v njegovem sistemu vsakemu uporabniku omrežja za vsako obdobje izravnovanja odstopanj zagotovi podatke o specifičnih predhodnih obsegih odstopanj in stroških za posameznega uporabnika omrežja, in sicer najpozneje en mesec po koncu obdobja izravnave odstopanj. Končni podatki v zvezi z odjemalci, ki se sporočijo v skladu s standardnimi profili obremenitve, se lahko zagotovijo do 14 mesecev kasneje. Če take informacije zagotovi tretja stran, so operaterji prenosnih sistemov oproščeni te določbe. Pri zagotavljanju teh informacij se spoštuje zaupnost tržno občutljivih informacij.

▼ M1

4. Kadar se tretjim strankam omogoči dostop do fleksibilnih storitev, izven dopustnih vrednosti, operaterji prenosnih sistemov objavljajo dnevne napovedi o največji fleksibilnosti en dan vnaprej, stopnji rezervacij fleksibilnosti in razpoložljivi fleksibilnosti na trgu za naslednji obračunski dan. Operater prenosnega sistema obenem objavi naknadne informacije o skupni uporabi vsake fleksibilne storitve ob koncu vsakega obračunskega dne. Če je nacionalni regulativni organ prepričan, da bi taka informacija lahko omogočila zlorabe s strani uporabnikov omrežja, lahko odloči, da operaterja prenosnega sistema oprosti te obveznosti.
5. Operaterji prenosnih sistemov za vsako izravnalno območje objavijo količino plina v prenosnem omrežju na začetku vsakega obračunskega dne ter napoved količine plina v prenosnem omrežju ob koncu vsakega obračunskega dne. Napoved količine plina ob koncu obračunskega dne se posodablja vsako uro skozi ves obračunski dan. Če se stroški odstopanj obračunavajo vsako uro, operater prenosnega sistema vsako uro objavi količino plina v prenosnem omrežju. Namesto tega lahko operaterji prenosnih sistemov za vsako izravnalno območje objavijo stanje izravnave skupnih odstopanj vseh uporabnikov na začetku vsakega izravnalnega obdobja ter napovedano skupno stanje izravnave odstopanj ob koncu vsakega obračunskega dne. Če je nacionalni regulativni organ prepričan, da bi uporabniki omrežij lahko take informacije zlorabili, se lahko odloči, da operaterja prenosnega sistema oprosti te obveznosti.
6. Operaterji prenosnih sistemov zagotovijo uporabniku prijazne instrumente za izračunavanje tarif.
7. Operaterji prenosnih sistemov vsaj pet let vodijo redno evidenco o vseh pogodbah o zmogljivostih in vseh drugih potrebnih informacijah v zvezi z izračunavanjem in zagotavljanjem dostopa do razpoložljivih zmogljivosti, zlasti o posameznih napovedih in prekinitvah, tako da bodo na voljo ustreznim nacionalnim organom. Operaterji prenosnih sistemov morajo vsaj 5 let hraniti dokumentacijo o vseh ustreznih informacijah iz točke 3.3(4) in (5) in jih morajo na zahtevo predložiti regulativnemu organu. Obe stranki spoštujeta poslovno tajnost.

PRILOGA II

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) št. 1775/2005	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
—	Člen 3
—	Člen 4
—	Člen 5
—	Člen 6
—	Člen 7
—	Člen 8
—	Člen 9
—	Člen 10
—	Člen 11
—	Člen 12
Člen 3	Člen 13
Člen 4	Člen 14
—	Člen 15
Člen 5	Člen 16
—	Člen 17
Člen 6	Člen 18
—	Člen 19
—	Člen 20
Člen 7	Člen 21
Člen 8	Člen 22
Člen 9	Člen 23
Člen 10	Člen 24
Člen 11	Člen 25
Člen 12	Člen 26
Člen 13	Člen 27
Člen 14	Člen 28
Člen 15	Člen 29

▼B

Uredba (ES) št. 1775/2005	Ta uredba
Člen 16	Člen 30
—	Člen 31
Člen 17	Člen 32
Priloga	Priloga I